

148

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 kwietnia 1950 r.

w sprawie uznania uprawnień, nabytych w zagranicznych instytucjach ubezpieczenia społecznego.

Na podstawie art. 5 i 6 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o zmianie i uzupełnieniu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 413) zarządza się, co następuje:

§ 1. Osobom, zamieszkałym w Polsce i posiadającym obywatelstwo polskie, które nabyły uprawnienia w zagranicznych instytucjach ubezpieczenia społecznego, przysługują świadczenia z polskiego ubezpieczenia społecznego w zakresie i na warunkach, ustalonych w niniejszym rozporządzeniu.

§ 2. 1. Rozporządzenie stosuje się do uprawnień, nabytych w zagranicznych instytucjach ubezpieczenia społecznego podczas zatrudnienia poza obecnymi granicami Polski.

2. Do świadczeń, przysługujących w myśl rozporządzenia, stosuje się przepisy polskie o ubezpieczeniu społecznym.

3. Udzielanie świadczeń ulega zawieszeniu w razie opuszczenia terytorium Polski, jeżeli umowa o ubezpieczeniu społecznym z państwem nowego zamieszkania uprawnionego nie stanowi inaczej.

§ 3. 1. Osobom, które po powrocie do Polski zostały zatrudnione, ale nie uzyskały jeszcze prawa do świadczeń na wypadek choroby i macierzyństwa, zalicza się przy ustalaniu prawa do tych świadczeń okresy ich zatrudnienia i ubezpieczenia za granicą.

2. Osobom, które pozostawały za granicą w stosunku pracy i które po powrocie do Polski nie zostały jeszcze zatrudnione oraz członkom ich rodzin przysługują świadczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, jeżeli choroba powstała przed upływem 4 tygodni lub

jeżeli połów ma nastąpić przed upływem 4 miesięcy po osiedleniu się w Polsce.

3. Dla osób, objętych ust. 2, świadczenia pieniężne oblicza się od trzykrotnej kwoty minimalnego zarobku, stanowiącego podstawę wymiaru składek.

§ 4. 1. Okresy ubezpieczenia emerytalnego robotników i pracowników umysłowych oraz okresy specjalnego ubezpieczenia pensyjnego górników, przebyte w zagranicznych instytucjach, zalicza się na prawo do świadczeń polskich tak, jakby te okresy zostały przebyte we właściwych polskich instytucjach ubezpieczenia społecznego.

2. W przypadkach, w których renta lub pensja została już przyznana przez instytucję zagraniczną, uważa się, że okres wyczekiwania został przebyty i prawa do świadczeń są zachowane.

3. Jako okresy dodatkowego ubezpieczenia pensyjnego górników traktuje się okresy ubezpieczenia emerytalnego w czasie pracy górniczej za granicą, chociażby ustawodawstwo zagraniczne nie przewidywało specjalnego ubezpieczenia pensyjnego górników.

4. Za okresy ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ust. 1 uważa się także:

- a) okresy zatrudnienia w czasie od 1 września 1939 r. do 31 grudnia 1946 r. na obszarze Rzeszy Niemieckiej i na obszarach przez Rzeszę Niemiecką okupowanych, jeżeli zatrudnienie to miało miejsce w ramach stosunku pracy,
- b) okresy zatrudnienia sezonowego robotników rolnych na terenie Rzeszy Niemieckiej i b. Wolnego Miasta Gdańska.

§ 5. Osobom, które po powrocie do Polski pozostały w stosunku pracy uzasadniającym obowiązek powszechnego ubezpieczenia emerytalnego robotników lub pracowników umysłowych, zalicza się przy ustalaniu prawa do świadczeń z tego ubezpieczenia okresy ich zatrudnienia za granicą, w czasie którego nie podlegały one powszechnemu ubezpieczeniu w zakresie ubezpieczenia emerytalnego w inny sposób. Zaliczenie nie następuje, jeżeli osoby te miały już przyznane renty lub zaopatrzenia z tytułu zatrudnienia za granicą.

§ 6. Przepisy §§ 4 i 5 nie stosują się do osób, których ostatnie zatrudnienie w Polsce przed powstaniem prawa do świadczeń uzasadniało zwolnienie od obowiązku powszechnego ubezpieczenia emerytalnego robotników lub pracowników umysłowych.

§ 7. 1. Osoby, którym przyznane zostały renty z tytułu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej za granicą, otrzymują świadczenia, przewidziane w polskich przepisach o ubezpieczeniu od wypadków i chorób zawodowych.

2. Za renty w rozumieniu przepisów ust. 1 uważa się również wszystkie świadczenia, przyznane przez niemieckie organy wykonawcze ubezpieczeń od wypadków.

3. Jeżeli właściwa instytucja nie przyznała renty z tytułu wypadku, który zdarzył się w czasie od 1 września 1939 r. do 31 grudnia 1946 r. na obszarze Rzeszy Niemieckiej lub na obszarach przez Rzeszę Niemiecką okupowanych, do oceny roszczeń poszkodowanego i pozostałych członków rodziny stosuje się polskie przepisy o ubezpieczeniu od wypadków i chorób zawodowych.

§ 8. 1. Osobom, które powróciły do Polski po dniu 1 września 1939 r. i które wskutek pylicy krzemowej (krzemicy), nabytej w czasie pracy zawodowej za granicą, utraciły całkowicie lub częściowo zdolność do zarobkowania, przysługują świadczenia przewidziane

w polskich przepisach o ubezpieczeniu od wypadków i chorób zawodowych.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również przy przyznawaniu świadczeń dla członków rodziny, pozostałych po osobach, które zmarły wskutek pylicy krzemowej.

§ 9. 1. Osobom, otrzymującym renty i pensje zagraniczne, oraz członkom ich rodzin przysługują: pomoc lecznicza, zasiłki pogrzebowe i świadczenia rodzinne, według polskich przepisów o ubezpieczeniu społecznym.

2. Zasiłki rodzinne nie przysługują jednakże osobom, otrzymującym do renty lub pensji dodatki na dzieci, oraz dzieciom otrzymującym renty sieroce.

§ 10. 1. Świadczenia, przewidziane w rozporządzeniu, nie przysługują, a przyznane świadczenia ulegają wstrzymaniu w razie udzielania odpowiedniego świadczenia przez instytucję zagraniczną.

2. Osobom otrzymującym renty lub pensje zagraniczne, wynoszące poniżej 80% renty lub pensji polskiej, jaka by przysługiwała w myśl rozporządzenia, przyznaje się lub wypłaca się nadal różnicę do wysokości renty lub pensji polskiej. Przy porównywaniu rent i pensji nie uwzględnia się dodatków na dzieci.

§ 11. 1. Świadczenia z tytułu dodatkowego ubezpieczenia pensyjnego górników przyznaje Spółka Bracka w Tarnowskich Górach na rachunek ubezpieczenia pensyjnego górników. Wszystkie pozostałe świadczenia przyznaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych i ubezpieczalnie społeczne, a to stosownie do rzeczowej właściwości, na rachunek funduszków ubezpieczeń społecznych, którymi zarządza Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Przyznanie świadczeń następuje na wniosek ubezpieczonego (rencisty) lub pozostałych członków rodziny. Uprawnieni obowiązani są przedstawić dowody, wymagane do załatwienia ich wniosków.

§ 12. 1. Roszczenia do świadczeń z zagranicznych instytucji za okresy, za które wypłacone zostały świadczenia w myśl rozporządzenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego (§§ 4 i 5) oraz z ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych (§§ 7 i 8) przechodzą do wysokości wypłaconych kwot na instytucję polską.

2. Osoby, które otrzymają rentę lub pensję z instytucji zagranicznej, zobowiązane są zawiadomić o tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych bądź Spółkę Bracką w Tarnowskich Górach w terminie do 10 dni, podając wysokość renty i za jaki okres renta lub pensja została wypłacona.

3. Od uprawnionego można zażądać zwrotu rent i pensji, wypłaconych w myśl rozporządzenia. Na zwrot ten można zaliczyć świadczenia, przysługujące z polskiego ubezpieczenia.

§ 13. 1. Rozporządzenie obejmuje również przypadki, w których warunki uprawniające do świadczeń powstały przed dniem jego ogłoszenia.

2. Za datę powstania inwalidztwa uważa się stwierdzoną datę istnienia inwalidztwa nie wcześniejszą jednak, niż rok przed zgłoszeniem wniosku. W razie niemożności ustalenia daty powstania inwalidztwa uważa się, że inwalidztwo istnieje od daty zgłoszenia wniosku.

3. Zaliczki wypłacone za czas do końca miesiąca, w którym rozporządzenie wejdzie w życie, uważa się za świadczenia przysługujące w myśl rozporządzenia. Wnioski o przyznanie zaliczek uważa się za wnioski zgłoszone w myśl przepisów § 11 ust. 2.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej *K. Rusinek*